

Toimintakertomus 2021

Sisällysluettelo

Soveltava Liikunta SoveLi ry 3

SoveLin jäsenjärjestöt 4

Päämäärät ja tavoitteet 5

Toimenpiteet 7

Muut toiminnat 11

Voimavarat ja hallinto 17

Henkilöstö 18

Talous 19

Edustukset 21

Soveltava Liikunta SoveLi ry

SoveLi kokoaa yhteen 20 soveltavaa liikuntaa edistävää järjestöä.

Olemme soveltavan liikunnan asiantuntija Suomessa.

Vaikutamme jäsenjärjestöjemme kanssa soveltavan liikunnan, aktiivisen elämäntavan ja terveyden edistämiseksi.

SoveLi tukee jäsenjärjestöjensä liikuntatoimintaa. Tarjoamme asiantuntija- ja koulutuspalveluita sekä yhteistyöverkoston. Toteutamme koulutuspalveluita asiakkaille.

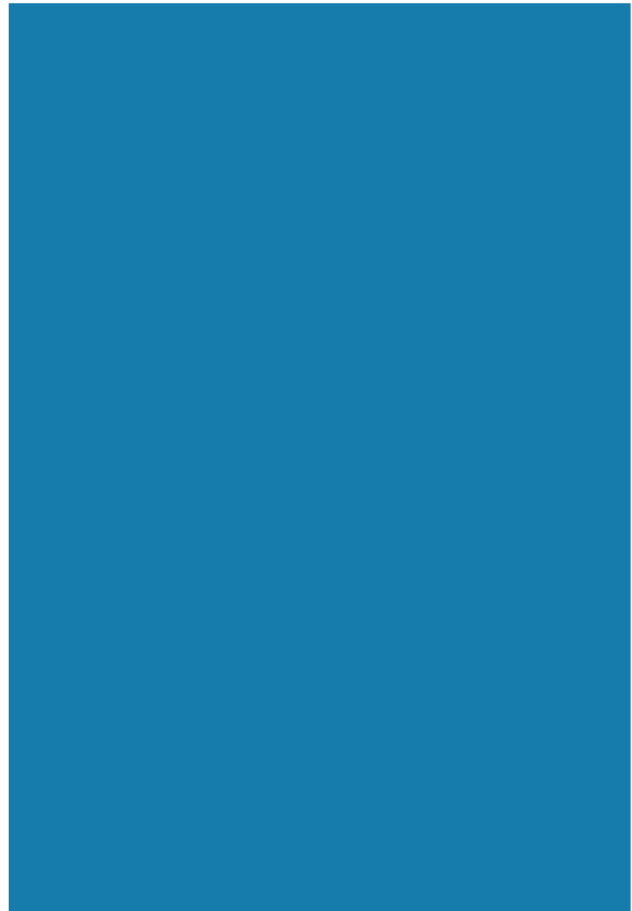
Vahvistamme jäsenjärjestöjemme soveltavan liikunnan asiantuntijuutta jakamalla hyviä käytäntöjä ja tietoa alan ajankohtaisista teemoista sekä tapahtumista.

SoveLin jäsenjärjestöt

Aivoliitto ry
Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry
Epilepsialiitto ry
Folkhälsans förbund r.f.
Hengityслиitto ry
Lihastautiliitto ry
Mielenterveyden keskusliitto ry
MIELI Suomen Mielenterveys ry
Munuais- ja maksaliitto ry
Neuroliitto ry
Psoriasisliitto ry
Selkäliitto ry
Suomen CP-liitto ry
Suomen Diabetesliitto ry
Suomen Nivelyhdistys ry
Suomen Luustoliitto ry
Suomen Parkinsonliitto ry
Suomen Reumaliitto ry
Suomen Sydänliitto ry
Suomen Syöpäyhdistys ry

Päämäärät ja tavoitteet

Vuoden 2021 toiminta pohjautui SoveLin strategiaan linjauksiin.

Strategiassa toiminnan painopistealueiksi oli määritelty:

1. vaikuttaminen jäsenjärjestöjen liikunnan resurssien kehittymiseen
2. jäsenjärjestöjen liikuntatoiminnan tukeminen
3. jäsenjärjestöjen verkostoitumismahdollisuuksien lisääminen
4. jäsenjärjestöjen liikuntatoiminnan tunnettuuden vahvistaminen

Toimintavuoden viides painopiste liittyy SoveLin asiantuntijuuden levittämiseen ja tunnettuuden vahvistamiseen.

5. SoveLin asiantuntijuuden ja soveltavaan liikuntaan liittyvän tiedon levittäminen

Lisäksi toiminnan suunnittelussa otettiin huomioon koronaviruksen aiheuttamat epävarmuustekijät. Suunniteluista huolimatta

osa kuluvan vuoden toiminnoista ja tapahtumista siirtyi koronan vuoksi seuraavalle vuodelle.

SoveLilla on erilliset yhdenvertaisuuden- ja tasa-arvon sekä kestävä kehityksen suunnitelmat, joiden mukaisesti toimintaa toteutettiin.

Soveltavan liikunnan kohderyhmän liikuntamahdollisuuksia edistettiin jäsenjärjestöyhteistyön lisäksi myös laajalla ulospäin suuntautuvalla verkostoyhteistyöllä ja palveluiden tuottamisella.

SoveLin toiminnan varsinaisena tavoitteena on, että pitkäaikaissairaiden ja vammaisten ihmisten mahdollisuudet soveltavaan liikuntaan, terveyttä ja hyvinvointia edistävään liikuntaan sekä aktiiviseen elämäntapaan paranevat.

Toimenpiteet

1. Vaikuttaminen jäsenjärjestöjen liikunnan resurssien kehittymiseen

- Toimintavuonna SoveLi seurasi sekä jäsenjärjestöjen liikuntatoimintaan että SoveLin omaan toimintaan liittyvän rahoitustilanteen kehittymistä.
- Toimintavuonna käynnistyi laaja keskustelu koko järjestötoiminnan rahoituksen tulevaisuudesta ja se jatkuu vuonna 2022.
- SoveLi toteutti aktiivista kuntavaalivaikuttamista yhteistyössä SOSTEn ja Olympiakomitean kanssa. Yhtenä vaikuttamistyön tavoitteena oli nostaa esiin paikallistason toiminnan resurssoinnin merkitystä.

2. Jäsenjärjestöjen liikuntatoiminnan tukeminen

- SoveLi vahvisti yhteistyöllään jäsenjärjestöjen kanssa jäsenjärjestöjen ohjautuvuutta liikuntatoimintaan.
- SoveLin toiminnan yksi pääpaino jäsenjärjestöille vuonna 2021 oli koulutuspalvelut. Koronasta johtuen koulutusten määrä on ollut aikaisempia vuosia vähäisempää. Toimintavuonna järjestettiin 8 koulutusta sekä SoveLin syysseminaari. Toimintavuoden aikana järjestettyihin jäsenjärjestöjen koulutuksiin kuuluivat liikuntamotivaatio-koulutuskokonaisuus jäsenjärjestöille sekä soveltavaan liikuntaan liittyviä koulutuksia.
- Koulutuspalveluilla tuotettiin merkittävä osa omarahoitusosudesta. Koulutuspalvelut sai jäsenjärjestöiltä 8,4 pistettä (skaala 1-10) jäsenjärjestöjen palautekyselyssä.

3. Jäsenjärjestöjen verkostoitumismahdollisuuksien lisääminen

- Toimintavuonna SoveLi viesti aktiivisesti alan tapahtumista.
- SoveLi jatkoi laaja-alaista verkostoitumista muiden alan toimijoiden kanssa, jolla mahdollistettiin uudet kumppanuudet ja verkostot myös jäsenjärjestöille.
- SoveLi sai edustuksen liikuntapoliittisen koordinaatioelimen alatyöryhmään.

4. Jäsenjärjestöjen liikuntatoiminnan tunnettuuden vahvistaminen

- Pitkäaikaissairaiden ja vammaisten tunnettavuutta ja liikuntaolosuhteiden parantamista lisättiin liikuntapoliittisen koordinaatioelimen kautta sekä aktiivisella aluevaalivaikuttamisella.
- Jäsenjärjestöjen liikuntatoimintaa nostettiin esiin tasapuolisesti viestintäkanavissa.
- Toimintavuonna julkaistiin 2 lehteä ja lähetettiin 5 uutiskirjettä sekä ylläpidettiin verkkosivuja ja 4 sosiaalisen median kanavaa.
- Perustettiin jäsenten uutisia -palsta jäsenkirjeeseen keskinäisen tiedonvaihdon parantamiseksi.

5. SoveLin asiantuntijuuden ja soveltavaan liikuntaan liittyvän tiedon levittäminen

- SoveLin jäsenjärjestöjen liikunta-asiantuntijoiden lisäksi koulutuspalveluilla tavoitettiin ja koulutettiin mm. ammattioppilaitosten henkilöstöä, ikäihmisten parissa työskenteleviä liikunta-alan toimijoita, kaksikielisten kuntien liikunta-alan ammattilaisia sekä SoveLin jäsenjärjestöjen paikallisyhdistysten liikunta- ja hyvinvointivastaavia.
- Koulutuksissa tehtiin yhteistyötä lajiliittojen kanssa: Frisbee-golfliiton, Ikäinstituutin sekä HCP-golfin kanssa. Ulkopuolisille tehtyjen koulutusten sisältönä oli kouluttajakoulutusta liikunnan ammattilaisille ja kokeneille vertaisohjaajille.
- SoveLi oli mukana suunnittelemassa Pajulahden Soveltavan liikunnan perusteet -verkkokoulutusta yhtenä yhteistyökumppaneista tiiviissä yhteistyössä jäsenjärjestöjen kanssa.
- Toimintavuoden tavoitteena oli solmia merkittävää tuottoa tuottava yritys yhteistyö. Tähän tavoitteeseen ei kuitenkaan toimintavuonna päästy.
- Soveltavaa liikuntaa edistävää vaikuttamistyötä toteutettiin monipuolisesti mm. kuntavaaleihin, aluevaaleihin ja soveltavan liikunnanpoikkihallinnolliseen kehittämiseen liittyen.
- Toimintavuonna tehtiin päätös lopettaa Soveli-lehden julkaiseminen. Jatkossa SoveLin muita viestintäkanavia kehitetään siten, että soveltavaan liikuntaan liittyvää tietoa pystytään välittämään yhä laajemmalle joukolle aiempaa kustannustehokkaammin.

Muut toiminnot

Viestintä

Soveli-lehdissä julkaistiin vuonna 2021 sisältöjä mm. poikkihallinnollisesta soveltavan liikunnan edistämisestä sekä tuotiin esille paikallisyhdistysten liikuntatoimintaa monin eri tavoin.

Toimintavuonna tehtiin selvitys jäsenjärjestöjen ajatuksista SoveLi-lehden tulevaisuudesta sekä vaihtoehtoisen viestinnän mahdollisuuksista. Lehti sai kiitosta ja samalla vastauksista nousi kiinnostus nykyaikaisen viestintäympäristön uudenlaisten keinojen hyödyntämiseen. Rahoituksen leikkauksen vuoksi lehden julkaiseminen päätettiin lopettaa syksyyn 2021 ja vuonna 2022 painottaa viestinnässä digitaalista ympäristöä.

Jäsenjärjestöiltä saadun palautteen mukaan tukea kaivattiin heidän liikuntatoimintansa tunnettuuden edistämiseen sekä myös keskinäiseen tiedonvaihtoon. Näihin aiheisiin liittyen SoveLi järjesti viestinnän työpajan, miten SoveLi voisi tuoda jatkossa esille jäsenjärjestöjen toimintaa kanavissaan. Työpajasta saatiin positiiviista palautetta osallistamisen keinona.

Uutis- ja jäsenkirjeelle tehtiin visuaalisen ilmeen virkistys ja rakennetta uudistettiin toimivammaksi. Uutiskirjeessä haluttiin nostaa jäsenjärjestöjen uutisia paremmin näkyville. Tämän vuoksi ”jäsen-
ten uutiset” -osion nimi muutettiin viittaamaan yleisemmin sovel-
tavan liikunnan vinkkeihin/uutisiin. Tämä muutos johti siihen, että
jäsenjärjestöjen uutisia myös klikattiin enemmän uudistuneessa
kirjeessä 5/2021. Kirjeessä 5/2021 jäsenten uutisia klikattiin 128 ker-
taa, kun kirjeessä 4/2021 vastaava luku oli 46 klikkausta. Kirjeessä
5/2021 klikkauksia oli yhteensä 186, joten jäsenten uutisten osuus
tästä oli 69% (vrt. 27 % kirjeessä 4/2021).

Jäsenten välistä tiedonvaihtoa ja verkostoitumista lisäämään jä-
senkirjeeseen tuotiin uusi ”jäsenten uutiset” -osio.

Tehtyjen toimenpiteiden ansiosta jäsenjärjestöjen tyytyväisyys
jäsenjärjestöjen liikuntatoiminnan tunnettuuden vahvistamiseen
vuonna 2021 nousi aiempaan vuoteen verrattuna noin yhdellä pis-
teellä. Vuosikyselyssä oltiin tyytyväisiä SoveLin tukeen liikuntatoi-
minnan tunnettuuden vahvistamisessa. Kysymyksen arvosanaksi
saatiin 8.2 (skaala 1-10).

Uutiskirje

Uutiskirje ilmestyi toimintavuotena viisi kertaa. Vuoden lopussa tilaajia oli yhteensä 850. Uutiskirjeeseen tehtiin Creamailerin työkaluilla kevyt visuaalinen päivitys ja samalla uudistettiin kirjeen rakennetta vastaamaan paremmin asiantuntija-kohdeyleisön kiinnostuksia ja tarpeita. Uudistettu ilme ja rakenne otettiin käyttöön kirjeestä 5/2021 eteenpäin. Myös jäsenkirjeessä alettiin käyttää samaa visuaalista ilmettä.

Uudistetusta kirjeestä saatiin positiivista palautetta. Jäsenjärjestöjen lähettämät uutiset nousivat uutiskirjeessä paremmin esiin: niitä nousi eniten klikatumpien uutisten joukkoon aiempaa enemmän. Kirjeen uudistus tukee jäsenjärjestöjen tunnettavuuden vahvistamista.

Verkkosivut

Verkkosivujen ruotsin- ja englanninkieliset sivut julkaistiin maaliskuussa 2021.

Syyskuussa 2021 lanseerattiin Erilaiset sairaudet ja liikunta -sivu. Se kokoaa sairauksittain jaoteltuna SoveLin jäsenjärjestöjen sivuja, joilla kerrotaan liikunnasta ja sen merkityksestä erilaisissa sairauksissa. Sivun SoveLin eri kanavissa hyvän vastaanoton sekä kiitosta jäsenjärjestöiltä. Syksyn myöhäisestä ajankohdasta huolimatta, se ylsi 615 sivustokatselulla verkkosivujen 10. katsotuimmaksi sivuksi vuonna 2021.

SoveLin verkkosivujen katsotuimmat sivut vuonna 2021 olivat:

1. etusivu
2. soveltava liikunta
3. meistä
4. yhteystiedot
5. slutseminarium
6. palvelut
7. mitä soveltava liikunta on
8. jäsenjärjestöt
9. mistä välineitä
10. erilaiset sairaudet ja liikunta

Verkkosivujen katsojamäärä vuodelta 2021 oli 39 068 (+1515). Istuntoja oli 15 238 (+3,8%) ja istunnon keskimääräinen kesto oli 1:57 (-0:06). Yhden istunnon aikana katsottiin keskimäärin 2,56 sivua.

Some-viestintä

Somekanavien seuraajamäärät kasvoivat kaikissa SoveLin kanavissa. Vuoden lopussa seuraajia oli seuraavasti:

- Twitter 1296 (+51)
- Facebook 1290 (+215)
- Instagram 743 (+ 143)
- LinkedIn-tili perustettiin helmikuussa 2021 ja sillä oli vuoden lopussa 90 seuraajaa.

Toimintavuonna yleisesti some-viestinnän eniten näkyvyyttä saaneet postaukset käsittelivät SoveLin ja Folkhälsanin toteuttamaa Soveltavaa liikuntaa kaksikielisiin kuntiin -hankkeen päätösseminaaria ja loppuraporttia. Instagramissa eniten näkyvyyttä sai SoveLin linkkipankkia käsitellyt postaus.

Voimavarat ja hallinto

SoveLin voimavarat muodostuvat henkilöstön työpanoksesta ja osaamisesta, jäsenjärjestöjen asiantuntemuksesta ja yhteistyöverkostojen joukkovoimasta. Vuonna 2021 SoveLissa työskentelivät toiminnanjohtaja, soveltavan liikunnan asiantuntija, viestinnän asiantuntija ja hankekoordinaattori 3/2021 asti. Henkilöstön toimintaa ohjasivat ja tukivat hallitus, työvaliokunta, koulutustyöryhmä, Soveli-lehden toimitusneuvosto ja Soveltavaa liikuntaa kaksikielisiin kuntiin -hankkeen ohjausryhmä.

Ylintä päätösvaltaa käyttivät SoveLin jäsenjärjestöt, jotka kokoontuivat kevätkokoukseen 22.4. ja syyskokoukseen 20.10. Kokoukset pidettiin koronatilanteen etäjärjestelyin. Hallitus kokoontui toimintavuonna 6 kertaa.

Henkilöstö

SoveLissa tapahtui merkittäviä henkilöstövaihdoksia toimintavuoden aikana, kun viestinnän asiantuntija Satu Juoperi siirtyi uusiin tehtäviin 5/2021. Hänen tilallaan aloitti Anna Lindgren 8/2021. Hanketyöntekijä Lotta Nylund sai hankkeen päätökseen 3/2021. Lisäksi toimintavuoden lopuksi toiminnanjohtaja Tommi Yläkangas kertoi siirtyvänsä kohti uusia haasteita ja vuoden vaihteessa aloitettiin uuden toiminnanjohtajan rekrytointi.

Talous

Koko järjestökenttää koskeva talouden epävarmuus varjosti Sovelin vuotta 2021. Toimintavuonna SoveLin talous oli uuden tilanteen edessä, kun opetus- ja kulttuuriministeriö päätti toteuttaa 10 % avustusleikkauksen kaikille SoveLin kanssa samassa avustuskategoriassa olleille järjestöille. Ministeriön tekemät leikkaukset olivat luonteeltaan pysyviä. Tämän vuoksi toimintaa oli sopeutettava uudelle tasolle.

Rahoitusleikkauksen vuoksi SoveLin toiminnan säästökohteita ja uusia tuottomahdollisuuksia kartoitettiin toimintavuoden aikana. Merkittävin leikkauksen tuoma muutos oli osin avustusleikkauksesta johtunut päätös lopettaa Soveli-lehden julkaiseminen vuoden 2021 syksyn numeroon.

Toimintavuonna 2021 tuli päätökseen SoveLin toteuttama kolmi-vuotinen Soveltavaa liikuntaa kaksikielisiin kuntiin -hanke. Hanke päättyi maaliskuun lopussa. Suurin osa hankkeen toiminnasta toteutettiin aiempina vuosina, mutta hankkeen päätösseminaari järjestettiin vuoden 2021 puolella.

Omarahoitusosuuden kannalta katsottuna vuosi 2021 oli koronatilanteeseen nähden onnistunut. Erityisesti ulospäin suuntautuneita koulutuksia ja asiantuntijapalveluita pystyttiin toteuttamaan tilanteeseen nähden hyvin ja tuottoja kertyi talousarvion mukaisesti.

Toimintavuoden aikana tehdyt sopeutukset turvasivat SoveLin vuoden 2021 talouden. SoveLin vuoden 2021 toiminnan kokonaiskulut olivat 242 600,82 euroa. Kulut muodostuivat perustoiminnan sekä hankkeen kuluista. Tilikauden tulos oli 1 858,04 euroa alijäämäinen.

Toimintavuonna merkittävimmät ulkopuoliset palvelut olivat erilaiset viestintä-, julkaisu-, koulutus-, konsultointi- ja taloushallintopalvelut. Viestintä- ja julkaisupalveluja ostettiin mm. toimittajilta, kuvaajilta, taittajalta ja graafikolta. Koulutus- ja konsultointipalveluja ostettiin erilaisilta ulkopuolisilta asiantuntijoilta. Toimintavuonna SoveLin kirjanpidosta vastasi tilitoimisto Rantalainen Oy.

Edustukset

Tommi Yläkangas:

- Valtion liikuntaneuvosto, Yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja kestävän kehityksen jaosto
- Liikuntapoliittinen koordinaatioelin
- Soveltavan liikunnan koulutus- ja tutkimustyöryhmä / Liikuntatieteellinen seura ry
- Toimintarajoitteisten golfliikunnan edistäminen 2021–2022 -ohjausryhmä / HCP Golf ry

Tommi Yläkangas ja Anna Holmberg

- Liikkujan polku -verkosto, vaikuttamisen teemaryhmä

Anna Holmberg

- Kuntien erityisliikunnan verkoston neuvottelukunta
- Terveysten edistämisen verkosto / SOSTE ry
- Ikäihmisten liikunnan kansallinen toimenpideohjelma ja Voimaa Vanhuuteen -ohjausryhmä, hallituksen kärkihanke / Ikäinstituutti
- Ehkäistään kaatumiset liikunnalla EKLI -hankkeen ohjausryhmä / Luustoliitto
- Soveltavan liikunnan työryhmä / SAKU ry
- Allergia-, Iho- ja Astmaliiton Luontoliikkujat-hankkeen ohjausryhmä

Anna Lindgren

- Viestintätyöryhmä / Olympiakomitea
- SOSTEn järjestöviestijät -verkosto
- Veikkauksen edunsaajien viestijät -verkosto

Mari Saukkoriipi, Psoriasisliitto

- Liikuntapoliittisen koordinaatioelimen alatyöryhmä – Liikuntaneuvonnan palveluketjut osana elintapaohjausta uusissa sote-rakenteissa